

Vissa socialförsäkringsfrågor

Sammanfattning

Utskottet behandlar i betänkandet proposition 2013/14:138 Vissa socialförsäkringsfrågor och tre motioner som väckts med anledning av propositionen.

I propositionen föreslås att det ska ges möjligheter till uttag av ränta på sjukersättning som återbetalas av den försäkrade efter avstämning enligt 37 kap. socialförsäkringsbalken.

Vidare föreslås en förenklad anmälningsskyldighet av inkomster m.m. för den som får bostadstillägg eller äldreförsörjningsstöd.

Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juli 2014.

Med en komplettering i regeringens förslag till 37 kap. 14 § socialförsäkringsbalken tillstyrker utskottet förslagen i propositionen och avstyrker motionerna.

I ärendet finns tre reservationer (MP, SD och V) och ett särskilt yttrande (S).

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	4
Utskottets överväganden.....	5
Förenklad anmälningsskyldighet.....	5
Ränta vid återbetalning av sjukersättning.....	6
Reservationer.....	10
1. Lagförslagen i övrigt, punkt 2 (SD).....	10
2. Lagförslagen i övrigt, punkt 2 (V).....	10
3. Skyldighet för Försäkringskassan att betala ränta, punkt 3 (MP, V).....	11
Särskilt yttrande.....	12
Skyldighet för Försäkringskassan att betala ränta, punkt 3 (S).....	12
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	13
Propositionen.....	13
Följdmotionerna.....	13
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag.....	14
<i>Bilaga 3</i>	
Utskottets lagförslag.....	17

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Förenklad anmälningsskyldighet

Riksdagen antar regeringens förslag lag om ändring i socialförsäkringsbalken de delar det avser 110 kap. 46 §. Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2013/14:138 i denna del.

2. Lagförslagen i övrigt

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken i den mån det inte omfattas av vad utskottet föreslagit ovan och med den ändringen att 37 kap. 14 § får den lydelse som utskottet föreslår i bilaga 3. Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2013/14:138 i denna del och avslår motionerna

2013/14:Sf21 av Wiwi-Anne Johansson m.fl. (V) yrkande 1 och

2013/14:Sf22 av David Lång (SD).

Reservation 1 (SD)

Reservation 2 (V)

3. Skyldighet för Försäkringskassan att betala ränta

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:Sf21 av Wiwi-Anne Johansson m.fl. (V) yrkande 2 och

2013/14:Sf23 av Gunvor G Ericson m.fl. (MP).

Reservation 3 (MP, V)

Stockholm den 6 maj 2014

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Gunnar Axén

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunnar Axén (M), Tomas Eneroth (S), Mikael Cederbratt (M), Fredrik Lundh Sammeli (S), Lars-Arne Staxäng (M), Eva-Lena Jansson (S), Kurt Kvarnström (S), Shadiye Heydari (S), Solveig Zander (C), Jasenko Omanovic (S), Emma Henriksson (KD), David Lång (SD), Wiwi-Anne Johansson (V), Eva Lohman (M), Emma Carlsson Löfdahl (FP), Magnus Ehrencrona (MP) och Ann-Britt Åsebol (M).

Redogörelse för ärendet

Utskottet behandlar i betänkandet proposition 2013/14:138 Vissa socialförsäkringsfrågor och tre motioner som väckts med anledning av propositionen. Propositionen innehåller regeringens överväganden och förslag med anledning av promemorian Ränta och dröjsmålsränta vid återbetalning av sjukersättning enligt 37 kap. socialförsäkringsbalken (S2013/8194/SF) och promemorian Regelförenklingar inom pensionsförmåner (S2013/9137/SF).

Lagrådet har getts tillfälle att yttra sig över förslagen i propositionen.

Med stöd av sin initiativrätt gör utskottet en komplettering i 37 kap. 14 § socialförsäkringsbalken genom att paragrafens andra stycke läggs till. Utskottet lägger i bilaga 3 fram förslag till ny lydelse av paragrafen.

En redovisning av motionerna och regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Utskottets överväganden

Förenklad anmälningsskyldighet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens lagförslag om förenklad anmälningsskyldighet för bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd.

Propositionen

Den som får bostadstillägg eller äldreförsörjningsstöd ska anmäla sådana ändrade förhållanden som påverkar rätten till eller storleken av förmånen. För bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd gäller anmälningsskyldigheten bl.a. inkomst- och förmögenhetsförhållanden, civilstånd och bostadsförhållanden (110 kap. 46 § socialförsäkringsbalken, förkortad SFB).

Regeringen föreslår att anmälningsskyldigheten när det gäller ärenden om bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd inte längre ska omfatta ökning av mindre omfattning av inkomster eller förmögenhet. Ändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2014.

Regeringen motiverar förslaget bl.a. med att det nuvarande regelverket inte är rimligt vare sig för förmånstagaren eller administrationen, eftersom anmälningsskyldigheten är så omfattande att alla förändringar oavsett storlek kan behöva anmälas. I princip kan det betyda att 1 krona i ökad inkomst kan vara anmälningsskyldig. Regeringen framhåller att förslaget innebär en förenkling för pensionärerna. I propositionen anges även att det är av betydelse att förenklingen bl.a. avser förmånen bostadstillägg som av de försäkrade upplevs som svår att ansöka om.

Vad som menas med rekvisitet mindre omfattning bör enligt regeringen definieras närmare i Pensionsmyndighetens föreskrifter. Regeringen bedömer att en ökning av mindre omfattning kan vara en ökning i storleksordningen 1 000 kronor i arbets- eller kapitalinkomst eller 5 000 kronor i förmögenhet på årsbasis. För en ensamstående pensionär som har arbetsinkomst eller förmögenhet över fribeloppen motsvarar det en ungefärlig minskning av bostadstillägget med upp till ca 50 kronor per månad, och för en pensionär med äldreförsörjningsstöd en minskning med ca 75 kronor per månad.

Utskottets ställningstagande

Utskottet, som inte har något att invända mot lagförslaget, tillstyrker propositionen i denna del.

Ränta vid återbetalning av sjukersättning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens lagförslag om ränta och dröjsmålsränta vid återbetalning enligt 37 kap. socialförsäkringsbalken. Därmed avslår riksdagen motionsyrkanden bl.a. om avslag på förslaget om ränta.

Vidare avslår riksdagen motionsyrkanden om att utreda frågan om skyldighet för Försäkringskassan att ge ekonomisk kompensation vid försenade utbetalningar.

Jämför reservation 1 (SD), 2 (V) och 3 (MP, V)

Propositionen

Den 1 juli 2007 infördes bestämmelser om ränta och dröjsmålsränta vid återkrav av förmåner inom socialförsäkringen i den numera upphävda lagen (1962:381) om allmän försäkring samt i en rad förmånsspecifika lagar inom socialförsäkringsområdet, bl.a. i lagen (1993:737) om bostadsbidrag. Dessa räntebestämmelser finns nu i 108 kap. SFB.

Anledningen till införandet av bestämmelser om ränta och dröjsmålsränta var att regeringen ansåg det vara otillfredsställande att enskilda som felaktigt hade disponerat statliga medel inte skulle behöva betala ränta på det belopp som de skulle betala tillbaka. Regeringen ansåg också att det fanns skäl att befara att viljan att betala tillbaka felaktigt utbetalda belopp hos vissa personer skulle vara svag till följd av att ränta inte löpte på fordringarna och att ett införande av bestämmelser om dröjsmålsränta kunde verka som ett påtryckningsmedel för att få till stånd avtal om avbetalningsplaner (prop. 2006/07:49 s. 38).

Försäkrade som har beviljats en icke tidsbegränsad sjukersättning enligt de bestämmelser som gällde före juli 2008 kan arbeta, studera m.m. utan att de förlorar rätten till sjukersättning. Det innebär att när den försäkrade t.ex. arbetar betalar Försäkringskassan ut en preliminär reducerad sjukersättning månadsvis. När pensionsgrundande inkomst har fastställts för det aktuella året beslutar Försäkringskassan om en slutlig sjukersättning (37 kap. 12–13 §§ SFB). Enligt 37 kap. 14 § SFB gäller att om den försäkrade har fått för mycket i sjukersättning ska han eller hon betala tillbaka det överskjutande beloppet plus en avgift. Om den försäkrade däremot har fått för lite betalar Försäkringskassan ut det utestående beloppet plus ett tillägg. Enligt paragrafens andra stycke ska belopp under 1 200 kronor varken betalas tillbaka eller betalas ut.

I propositionen anfördes att återbetalning av sjukersättning efter avstämning enligt 37 kap. SFB kan jämföras med återbetalning av bostadsbidrag efter avstämning. I det senare fallet är bestämmelserna om ränta och dröjsmålsränta i 108 kap. SFB tillämpliga när myndigheten träffar ett avtal med den försäkrade om en avbetalningsplan, om den försäkrade får anstånd med betalningen eller

inte betalar i rätt tid. För den som ska betala tillbaka ett för högt utbetalat bostadsbidrag tas också en avgift ut. Ränta eller dröjsmålsränta ska dock inte betalas på denna avgift.

När det gäller återbetalning av sjukersättning efter avstämning enligt 37 kap. 14 § innehåller SFB dock inte motsvarande bestämmelser om ränta. Dagens reglering innebär därför att ränta och dröjsmålsränta vid återbetalning av sjukersättning endast kan tas ut om den försäkrade har lämnat oriktiga uppgifter, underlåtit att uppfylla uppgifts- eller anmälningsskyldigheten eller i de fall den försäkrade har insett eller skäligen borde ha insett att felaktiga belopp har betalats ut.

Regeringen anser att ränta och dröjsmålsränta bör tas ut vid återbetalning av sjukersättning på motsvarande sätt som ränta tas ut vid återbetalning efter avstämning av bostadsbidrag. Regeringen föreslår därför att bestämmelser bör införas som gör det möjligt att även ta ut ränta och dröjsmålsränta vid återbetalning av sådan sjukersättning som avses i 37 kap. 14 § SFB. Om en försäkrad är återbetalningsskyldig, ska han eller hon således betala ränta på det återkrävda beloppet om Försäkringskassan antingen har träffat avtal med honom eller henne om en avbetalningsplan eller medgett anstånd med betalningen. Försäkringskassan föreslås även kunna ta ut dröjsmålsränta på belopp som har återkrävts men som inte har betalats i rätt tid. Ränta eller dröjsmålsränta ska dock inte tas ut på den avgift som tas ut när den försäkrade ska betala tillbaka ett belopp.

Regeringens förslag innebär att personer som är skyldiga att betala tillbaka sjukersättning efter avstämning och som har kommit överens med Försäkringskassan om en avbetalningsplan eller har fått anstånd med betalningen av beloppet ska debiteras en ränta som motsvarar statens utlåningsränta med ett tillägg av 2 procentenheter. Vidare ska personer som inte har betalat tillbaka ett återkrävt belopp i rätt tid debiteras dröjsmålsränta som uppgår till den referensränta som fastställts av Riksbanken med ett tillägg på 8 procentenheter.

Regeringen föreslår vidare att bestämmelserna om återbetalning och eftergift i 37 kap. SFB ska upphöra att gälla och att innehållet i bestämmelserna i behövliga delar ska föras över till 108 kap. SFB.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2014 och tillämpas första gången på återkrav som har beslutats av Försäkringskassan efter ikraftträdandet.

Motionerna

I motion 2013/14:Sf23 av Gunvor G Ericson m.fl. (MP) begärs ett tillkännagivande om att regeringen ska återkomma med förslag om att ekonomisk kompensation ska betalas ut till enskilda när Försäkringskassan har dröjt med att betala ut ersättning till dem. Motionärerna anser att när ränta får tas ut av Försäkringskassan är det en principiell fråga att kassan även ska ha skyldighet att betala ekonomisk kompensation till enskilda vid försenade utbetalningar.

David Lång (SD) begär i motion 2013/14:Sf22 ett tillkännagivande om att vid anstånd med återbetalning eller när en avbetalningsplan har upprättats ska ränta endast få tas ut om någon av punkterna i 108 kap. 2 § socialförsäkringsbalken är uppfyllda, dvs. om den försäkrade har lämnat oriktiga uppgifter, underlåtit att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet eller fått ersättning felaktigt eller med ett för högt belopp och har insett eller skäligen borde ha insett detta. Motionären framhåller att det både är fel och orättvist att ränta ska kunna tas ut även av dem som har lämnat korrekta uppgifter och således har följt regelverket.

I kommittémotion 2013/14:Sf21 av Wiwi-Anne Johansson m.fl. (V) begärs i yrkande 1 avslag på regeringens förslag om att göra det möjligt att ta ut ränta på sjukersättning som ska betalas tillbaka om det upprättas en avbetalningsplan eller beviljas anstånd. Motionärerna anser att personer som har följt reglerna om anmälnings- och uppgiftsskyldighet och som i övrigt har följt reglerna när de har ansökt om anstånd eller fått hjälp med en avbetalningsplan inte ska bestraffas. Vidare anføres att förslaget slår mot ekonomiskt utsatta personer med mycket små marginaler. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att utreda förutsättningarna för att debitera ränta i båda riktningarna när det gäller socialförsäkringsförmåner. Motionärerna anser att samma krav som ställs på den enskilde bör ställas på staten när det gäller ränta i samband med sådana förmåner.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser i likhet med regeringen att bestämmelser bör införas som gör det möjligt att ta ut ränta och dröjsmålsränta även vid återbetalning av sådan sjukersättning som avses i 37 kap. 14 § SFB. Om den försäkrade och Försäkringskassan har avtalat om en avbetalningsplan eller han eller hon har medgetts anstånd med återbetalningen av det belopp som har betalats ut för mycket ska således en ränta betalas. Om beloppet inte betalas i tid ska även en dröjsmålsränta utgå.

I regeringens förslag till 37 kap. 14 § SFB saknas av förbiseende andra stycket. Utskottet använder sin initiativrätt för att komplettera paragrafen och lägger i bilaga 3 fram förslag till ny lydelse.

Med denna komplettering tillstyrker utskottet regeringens förslag i denna del och avstyrker motionerna 2013/14:Sf22 (SD) och 2013/14:Sf21 (V) yrkande 1.

Frågan om Försäkringskassan vid försenad utbetalning bör betala dröjsmålsränta till den försäkrade har tidigare behandlats av utskottet. Utskottet konstaterade i betänkande 2006/07:SfU6 att kassan saknade laglig möjlighet att betala sådan ränta men att ersättning för ränteförlust kunde ges i form av skadestånd enligt skadeståndsrättsliga principer. Staten kunde åläggas skadeståndsansvar för skador som vållats genom fel eller försummelse vid myndighetsutövning i verksamhet för vars fullgörande staten svarar. Enligt förord-

ningen (1995:1301) om handläggning av skadeståndsanspråk mot staten handlägger Justitiekanslern anspråk på ersättning om anspråket grundas på ett påstående om felaktigt beslut eller underlåtenhet att meddela beslut. Utskottet avstyrkte därmed motionsyrkanden om skyldighet för Försäkringskassan att betala dröjsmålsränta, men förutsatte att regeringen övervägde frågan om en eventuell skyldighet för Försäkringskassan att betala ränta till enskilda när dessa drabbas av en försenad utbetalning på grund av ett felaktigt beslut eller i övrigt bristande handläggning hos Försäkringskassan.

Regeringen tillsatte därefter en utredning med uppdrag att undersöka förutsättningarna för att införa en skyldighet för Försäkringskassan att ekonomiskt kompensera enskilda som har fått vänta på en utbetalning av ersättning under oacceptabelt lång tid.

I utredningen Kompensationstillägg – om ersättning vid försenade utbetalningar (SOU 2010:41) anges att av kostnadsberäkningar som Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten har gjort för utredningens räkning framgår att kompensationsbeloppen i form av ränta i de allra flesta fall skulle bli mycket små. När det gäller sjukpenning skulle det exempelvis i hälften av de fall som aktualiserar kompensation röra sig om ett kompensationsbelopp som inte skulle överstiga 25 kronor, och när det gäller föräldrapenning skulle hälften av kompensationsutbetalningarna vara på under 6 kronor. Kostnaderna för utbetalning av kompensation kunde uppskattas till ca 25 miljoner kronor per år, och de administrativa kostnaderna beräknades bli högre än så. Det betydde att det skulle kosta mer att införa systemet än vad de enskilda sammantaget skulle tjäna på det, åtminstone under de närmaste åren efter införandet. Sammantaget gjorde utredningen den bedömningen att den enskildes skydd för rätten att få en förmån utbetalad inom rimlig tid inte skulle vinna så mycket på ett system med ekonomisk kompensation att det var värt de kostnader som var förknippade med systemet. Utredningen avrådde därför från att införa ett sådant system.

Utskottet kan konstatera att frågan om ränta vid sen utbetalning av socialförsäkringsförmåner har utretts. Mot bakgrund av vad utredningen har uttalat finner utskottet inte skäl att föreslå riksdagen att göra ett tillkännagivande om att åter utreda frågan.

Med det anförda avstyrks motionerna 2013/14:Sf23 (MP) och 2013/14:Sf21 (V) yrkande 2.

Reservationer

1. Lagförslagen i övrigt, punkt 2 (SD)

av David Lång (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen antar regeringens förslag och tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:138 i denna del och motion

2013/14:Sf22 av David Lång (SD) och

avslår motion

2013/14:Sf21 av Wiwi-Anne Johansson m.fl. (V) yrkande 1.

Ställningstagande

Genom regeringens förslag görs det möjligt att ta ut ränta även av personer som har lämnat korrekta uppgifter och således har följt regelverket. Det är både fel och orättvist att dessa personer ska straffas. Riksdagen bör därför ge regeringen tillkänna att ränta endast ska få tas ut vid anstånd med återbetalning eller när en avbetalningsplan har upprättats om någon av förutsättningarna i 108 kap. 2 § SFB är uppfylld, dvs. om personen har lämnat oriktiga uppgifter, underlåtit att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet eller fått ersättning felaktigt eller med ett för högt belopp och har insett eller skäligen borde ha insett detta. Regeringen bör återkomma med förslag i enlighet med det anförda.

2. Lagförslagen i övrigt, punkt 2 (V)

av Wiwi-Anne Johansson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag om ränta och dröjsmålsränta. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:Sf21 av Wiwi-Anne Johansson m.fl. (V) yrkande 1 och

avslår proposition 2013/14:138 i denna del och motion

2013/14:Sf22 av David Lång (SD).

Ställningstagande

Regeringens förslag innebär att även de som har fullgjort sin uppgifts- och anmälningsskyldighet ska betala ränta vid avstämning av sjukersättning om de har fått en avbetalningsplan eller beviljats anstånd med betalningen. Personer som har uppfyllt reglerna om anmälnings- och uppgiftsskyldighet och som i övrigt har följt reglerna när de har ansökt om anstånd eller fått hjälp med en avbetalningsplan ska dock inte bestraffas. Regeringens förslag slår dessutom mot ekonomiskt utsatta personer med mycket små marginaler. Förslaget om ränta och dröjsmålsränta vid avstämning av sjukersättning enligt 37 kap. 14 § SFB bör därför avslås.

3. Skyldighet för Försäkringskassan att betala ränta, punkt 3 (MP, V)

av Wiwi-Anne Johansson (V) och Magnus Ehrencrona (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2013/14:Sf21 av Wiwi-Anne Johansson m.fl. (V) yrkande 2 och

2013/14:Sf23 av Gunvor G Ericson m.fl. (MP).

Ställningstagande

Det är en principiell fråga att när ränta kan tas ut av Försäkringskassan vid återkrav ska kassan också ha skyldighet att betala ekonomisk kompensation till enskilda när dessa har drabbats av sena utbetalningar på grund av ett felaktigt beslut eller i övrigt bristande handläggning av kassan. Ur den enskildes synvinkel handlar det om tilltro till systemet. Samtidigt innebär en sådan skyldighet ett ökat incitament för myndigheten att hålla rimliga handläggningstider. Förutsättningarna för att införa en skyldighet för Försäkringskassan att betala ränta bör därför utredas. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Särskilt yttrande

Skyldighet för Försäkringskassan att betala ränta, punkt 3 (S)

Tomas Eneroth (S), Fredrik Lundh Sammeli (S), Eva-Lena Jansson (S), Kurt Kvarnström (S), Shadiye Heydari (S) och Jasenko Omanovic (S) anför:

I samband med införandet av bestämmelser om ränta och dröjsmålsränta den 1 juli 2007 kritiserade vi förslaget och hävdade ståndpunkten att om en ränta infördes borde den gälla i båda riktningarna. Vi vidhåller den uppfattningen och anser att det vore rimligt att nu utreda såväl omfattningen av återkraven som deras effekt samt förutsättningarna att betala ut kompensation vid försenade utbetalningar till enskilda.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2013/14:138 Vissa socialförsäkringsfrågor:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken.

Följdmotionerna

2013/14:Sf21 av Wiwi-Anne Johansson m.fl. (V):

1. Riksdagen avslår regeringens förslag om att göra det möjligt att ta ut ränta för sjukersättning som återbetalas om det upprättas en avbetalningsplan eller beviljas anstånd.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för att debitera ränta i båda riktningarna för utbetalda socialförsäkringsförmåner.

2013/14:Sf22 av David Lång (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att dröjsmålsränta endast får tas ut vid anstånd om återbetalningskrav eller avbetalningsplan om någon av förutsättningarna i 108 kap. 2 § socialförsäkringsbalken är uppfylld.

2013/14:Sf23 av Gunvor G Ericson m.fl. (MP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att återkomma med förslag om att ekonomisk kompensation ska betalas ut vid fördröjd utbetalning till enskilda från Försäkringskassan.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i
socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om socialförsäkringsbalken
dels att 37 kap. 16–20 §§ ska upphöra att gälla,
dels att rubrikerna närmast före 37 kap. 16 och 17 §§ ska utgå,
dels att 37 kap. 14 §, 58 kap. 4 §, 108 kap. 9, 12–14, 18 och 20 §§,
110 kap. 46 § samt rubrikerna närmast före 108 kap. 9, 12, 18 och 20 §§
ska ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***37 kap.****14 §**

Bestäms den slutliga sjukersättningen till högre belopp än den som för samma år har betalats ut i preliminär sjukersättning, ska skillnaden betalas ut. Bestäms den slutliga sjukersättningen till lägre belopp än den som för samma år har betalats ut i preliminär ersättning, ska skillnaden betalas tillbaka.

Bestäms den slutliga sjukersättningen till högre belopp än den som för samma år har betalats ut i preliminär sjukersättning, ska skillnaden betalas ut. Bestäms den slutliga sjukersättningen till lägre belopp än den som för samma år har betalats ut i preliminär ersättning, ska skillnaden betalas tillbaka *enligt 108 kap. 9, 11–14 och 22 §§.*

58 kap.**4 §**

Tilläggspensionen ska beräknas utifrån de pensionspoäng som fastställts för den försäkrade.

Tilläggspensionens storlek är också beroende av den allmänna inkomstutvecklingen.

Tilläggspensionens storlek är också beroende av den allmänna inkomstutvecklingen.

BostadsbidragSjukersättning och bostadsbidrag**108 kap.****9 §**

Har bostadsbidrag lämnats felaktigt eller med för högt belopp ska Försäkringskassan besluta om återbetalning även i andra fall än som avses i 2 § eller i bestämmelserna om avstämning enligt 98 kap. 6 §.

Försäkringskassan ska besluta om återbetalning av sjukersättning och bostadsbidrag som ska betalas tillbaka enligt 37 kap. 14 § respektive 98 kap. 6 §.

Försäkringskassan ska också besluta om återbetalning av bostadsbidrag som har lämnats felaktigt eller med för högt belopp, även om förutsättningarna enligt 2 § inte är uppfyllda.

Bostadsbidrag

Sjukersättning och bostadsbidrag

12 §

Vid bedömningen av om det finns särskilda skäl för eftergift av *bostadsbidrag* ska det särskilt beaktas vilken förmåga *sökanden* och *dennes medsökande* har att kunna betala tillbaka ersättningen.

Vid bedömningen av om det finns särskilda skäl för eftergift av *sådan ersättning som ska betalas tillbaka enligt 9 §* ska det särskilt beaktas vilken förmåga *den eller de försäkrade* har att kunna betala tillbaka ersättningen.

13 §

Om *sökanden* eller *dennes medsökande* medvetet eller av oaktsamhet lämnat felaktiga uppgifter till grund för bedömningen av rätten till bostadsbidrag, får kravet på återbetalning inte efterges.

Om *den eller de försäkrade* medvetet eller av oaktsamhet lämnat felaktiga uppgifter till grund för *beräkningen av den preliminära sjukersättningen* eller för bedömningen av rätten till bostadsbidrag, får kravet på återbetalning inte efterges.

14 §

För att rätten till eftergift ska kunna prövas när det gäller *bostadsbidrag* ska skyldigheten enligt 110 kap. 46 och 47 §§ att anmäla ändrade förhållanden ha fullgjorts av *sökanden* och *dennes medsökande*. Om *de* inte har *anmält ändrade förhållanden* kan frågan om eftergift ändå prövas om *de* inte skäligen borde ha insett att *de* var skyldiga att göra en sådan anmälan.

För att rätten till eftergift ska kunna prövas när det gäller *sådan ersättning som ska betalas tillbaka enligt 9 §* ska skyldigheten enligt 110 kap. 46 och 47 §§ att anmäla ändrade förhållanden ha fullgjorts. Om *någon anmälan* inte har gjorts kan frågan om eftergift ändå prövas om *den anmälningsskyldige* inte skäligen borde ha insett att en sådan anmälan skulle ha gjorts.

Bostadsbidrag

Sjukersättning och bostadsbidrag

18 §

Ränta ska inte tas ut på sådan avgift som avses i 98 kap. 7 § andra stycket.

Ränta ska inte tas ut på sådan avgift som avses i 37 kap. 15 § andra stycket eller 98 kap. 7 § andra stycket.

BostadsbidragSjukersättning och bostadsbidrag**20 §**

Dröjsmålsränta ska inte tas ut på sådan avgift som avses i 98 kap 7 § andra stycket. Dröjsmålsränta ska inte tas ut på sådan avgift som avses i 37 kap. 15 § andra stycket eller 98 kap. 7 § andra stycket.

110 kap.**46 §¹**

Den som ansöker om, har rätt till eller annars får en förmån enligt denna balk ska anmäla sådana ändrade förhållanden som påverkar rätten till eller storleken av förmånen.

Det som anges i första stycket kan avse

1. bosättning i Sverige eller utlandsvistelse,
2. bostadsförhållanden,
3. civilstånd, vårdnad och sammanboende med vuxen eller barn,
4. hälsotillstånd,
5. förvärvsarbete i Sverige eller utomlands,
6. arbetsförmåga,
7. inkomstförhållanden,
8. förmögenhetsförhållanden, och
9. utländsk socialförsäkringsförmån.

Anmälan som gäller assistansersättning ska även göras av den till vilken assistansersättning har betalats ut enligt 51 kap. 19 §, om denne har kännedom om de ändrade förhållandena.

Anmälan behöver inte göras om den handläggande myndigheten har kännedom om ändringen och därför saknar behov av en anmälan.

Anmälan behöver inte göras om den handläggande myndigheten har kännedom om ändringen och därför saknar behov av en anmälan. *Anmälan behöver inte heller göras i ett ärende om bostadstillägg eller äldreförsörjningsstöd om ändringen innebär att inkomsterna eller förmögenheten endast har ökat i mindre omfattning.*

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2014.

2. De nya bestämmelserna tillämpas första gången på återkrav som har beslutats av Försäkringskassan efter ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 2012:935.

BILAGA 3

Utskottets lagförslag

Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

*Nuvarande lydelse**Utskottets förslag***37 kap.**

14 §

Bestäms den slutliga sjukersättningen till högre belopp än den som för samma år har betalats ut i preliminär sjukersättning, ska skillnaden betalas ut. Bestäms den slutliga sjukersättningen till lägre belopp än den som för samma år har betalats ut i preliminär ersättning, ska skillnaden betalas tillbaka.

Belopp under 1 200 kr ska varken betalas ut eller betalas tillbaka.

Bestäms den slutliga sjukersättningen till högre belopp än den som för samma år har betalats ut i preliminär sjukersättning, ska skillnaden betalas ut. Bestäms den slutliga sjukersättningen till lägre belopp än den som för samma år har betalats ut i preliminär ersättning, ska skillnaden betalas tillbaka *enligt 108 kap. 9, 11–14 och 22 §§.*

Belopp under 1 200 kr ska varken betalas ut eller betalas tillbaka.